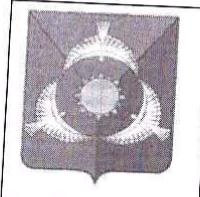

Татарстан Республикасының Аксубай
муниципаль районының Шәрбән
авыл жирлеге Башкарма комитеты
423064 ТР Аксубай районы, Шәрбән
авылы, Октябрь урамы, 10, тел. 4-88-
52 Srb.Aks@tatar.ru

Исполнительный комитет
Шербенского сельского поселения
Аксубаевского муниципального района
Республики Татарстан
423064 РТ, Аксубаевский район с.
Шербень, ул.Октябрьская,10 тел. 4-88-52
Srb.Aks@tatar.ru

КАРАР

№ 2

2023 елның 30 начы марта

**Татарстан Республикасы Министрлар
Кабинетының «2023-2035 елларга
«Шәрбән авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге территориясендә транспорт
инфраструктурасын һәм юл
хужалыгын комплекслы үстерү
муниципаль программасын раслау
турында»**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, 29.12 номерлы Федераль законга ярашлы. 2014 № 456-ФЗ» Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациисенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында», Россия Федерациисе Хөкүмәтененец»торак пунктларның, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында " 25.12.2015 № 1440 карары, Татарстан Республикасы Президенты Р. Н. Миннехановның «муниципаль берәмлекләрнең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында" 2016 елның 6 июнендәге 326661-МР номерлы йөкләмәсе нигездә Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлегенә транспорт инфраструктурасын үстерүне тәэммин итү максатларында Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ::

КАРАР БИРӘ:

1. 2023-2035 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлегенә транспорт инфраструктурасы системасын комплекслы үстерү программасын күшүмтага ярашлы рәвештә расларга.

2. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге Башкарма комитетының «2020 елга кадәр Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системасын комплекслы үстерү программасын раслау турында » 23.08.2018 ел, № 6 карары үз көчен югалткан дип танырга.
3. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында <http://aksubaev.tatar.ru> Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында урнаштырырга
4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотам.

Башкарма комитет житәкчесе
Шәрбән авыл жирлеге башлыгы

Д.Ә.Шәрифуллин

"2023-2035 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының "Шәрбән авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасы һәм юл хужалыгы системаларын комплекслы үстерү" муниципаль программы.

Эчтәлек

- 1. Программа паспорты**
- 2. Гомуми мәгълүмат**
- 3. Транспорт комплексы**
- 4. Урам-юл чөлтәре**
- 5. Транспорт комплексын үстерү өстенлекләре**
- 6. Муниципаль берәмлекнең транспорт комплексын үстерү буенча чаралар**
- 7. Урам-юл чөлтәрен кулайлаштыру**
- 8. Түктальыш урыннарын оештыру һәм транспортны озак вакытка саклау**
- 9. Жәяүлеләр урамнары һәм велосипед юллары системасын булдыру: тәэммин итү мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен киртәләрсез мохит**

Паспорт

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Шәрбән авыл жирлеге»муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасы һәм юл хужалығы системаларын комплекслы үстерү»муниципаль программасы турында "2023-2035 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының" Шәрбән авыл жирлеге "муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасы һәм юл хужалығы системаларын комплекслы үстерү"

Исем:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Шәрбән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасы һәм юл хужалығы системаларын комплекслы үстерү»муниципаль программасы турында "2023-2035 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының" Шәрбән авыл жирлеге "муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасы һәм юл хужалығы системаларын комплекслы үстерү"

Муниципаль заказчы:

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты

Программаның урнашу урыны:

Россия, Татарстан Республикасы, Аксубай муниципаль районы, Шәрбән авылы, Октябрь ур., 10 йорт.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы түбәндәгө документлар нигезендә эшләнде: Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы «Иске Кыйзлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең транспорт инфраструктурасы системасын комплекслы үстерү программасы түбәндәгө документлар нигезендә эшләнде:

- «Россия Федерациясендә жирле узидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәгэ 131-ФЗ номерлы Федераль закон,
- «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 29 декабрендәгэ 456-ФЗ номерлы Федераль закон,
- Россия Федерациисе Хөкүмәтенең «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләрне раслау турында» 2015 елның 25 декабрендәгэ 1440 номерлы карары,

- Татарстан Республикасы Президенты Р.Н.Миннекановның «Муниципаль берәмлекләрнең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында» 2016 елның 6 июнендәге 326661-MР номерлы күрсәтмәсе.

Программа транспорт инфраструктурасын булдыру һәм үстерү, бу системаларның ышанычлылыгын арттыру, Аксубай муниципаль районның Шәрбән авыл жирлегендә кешеләр яшәү өчен уңайлы һәм куркынычсыз шартлар тәэмин итү буенча беренчел чараларны үз эченә ала.

Программа транспорт инфраструктурасын булдыру һәм үстерү, бу системаларның ышанычлылыгын арттыру һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы "Шәрбән авыл жирлеге" муниципаль берәмлекләрнән кешеләр яшәү өчен уңайлы һәм куркынычсыз шартлар тәэмин итүче беренче чираттагы чараларны үз эченә ала.

Гомуми мәгълүмат

Шәрбән авыл жирлеге «Аксубай муниципаль районы «муниципаль берәмлекенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 12-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына ярашлы рәвештә оештырылган Шәрбән авыл жирлеге составына әлеге законга ярашлы рәвештә керә: Шәрбән авылы (административ үзәге, ул район үзәгеннән 20 км ераклыкта урнашкан). Шәрбән авыл жирлеге Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районның көнбатыш өлешендә урнашкан. Көньяк-көнчыгышта Яна Киримет авыл жирлеге жирләре, төньякта ТР Нурлат муниципаль районаны жирләре, көнбатышта Трудолюбово авыл жирлеге жирләре белән чиктәш.

Тышкы транспорт

Торак пункт территориясендә тышкы транспорт бер төр Автомобиль белән күрсәтелә. Торак пунктта тышкы транспортның зур куләмнәре юк. Шәрбән авыл жирлеге чикләрендә автомобиль юлның озынлыгы якынча 7,00 км тәшкил итә.

Тышкы транспортны үстерү буенча программа чаралары:

1. Төбәк һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын төзу һәм реконструкцияләү буенча чараларны (бөтен чор) муниципаль берәмлекнен территориаль планлаштыруында исәпкә алу.
2. Автомобиль юлларын перспективалы төзу коридорларын резервлауны тәэмин итү (бөтен чор буе).
3. Муниципаль берәмлек чикләрендә федераль һәм төбәк әһәмиятendәге автомобиль юлларын үстерү өчен жир кишәрлекләре бүлеп бирүдә ярдәм күрсәту (бөтен чор).

4. Федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларының бүләп бирелгән полосаларыннан һәм сак зоналарыннан файдалану режимын саклауны тәэмин итү (бөтен чор).

Жәмәгать транспортты

Транспорт-иктисадның барлық тармакларының һәм халыкның йөк һәм пассажирлар йөртугә булған ихтыяжын канәгатьләндөрө торган, житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында төрле продукция төрлөрен күчөрө торган, халыкка һәркем өчен мөмкин булған транспорт хезмәте күрсәтә торган мәним состав өлеше. Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның ташуларга булған ихтыяжын тулысынча канәгатьләндерү һәм жирлекнең уңышлы эшләве өчен кирәkle шарт булып тора.

авыл жирлеге территориясендә автотранспорт предприятиеләре юк.

Шәрбән авыл жирлеген район үзәге белән тоташтыручы дайми автобус транспортты хәзерге вакытта юк. Жирлектә максатчан хәрәкәтләрнен күбесе шәхси автотранспортка һәм жәяүлеләр юлына туры килә.

Урам-юл чөлтәре.

Урам-юл чөлтәре торак пунктларның транспорт, инженерлык һәм социаль инфраструктурасының төп элементы булып тора. Жирлекнең комплекслы усешендә юл чөлтәрен һәм инфраструктура объектларын үстерү социаль әһәмиятле мәсьәләләрнен берсе булып тора.

Жирлектә автомобиль юлларының шактый өлеше асфальт-бетон өслеге бар.

Шәрбән авыл жирлегенең урам-юл чөлтәре характеристикасы

№ п./п.	урамның исеме	озынлыгы, км	киңлеге, м	урамда урнашкан объектлар
1	с. Щербень Октябрь	7,00 0,50		Авыл жирлеге администрациясе, ФАП, почта, торак сектор
2	Лермонтов	0,15		СДК, китапханә, мәчет, "Болгар" кибете, "Илсайд" кибете, торак сектор
3	Беренчемай	0,60		торак сектор
4	Кыр	1,20		торак сектор
5	Пролетар	1,20		торак сектор
6	Тукай	0,30		торак сектор
7	Пушкин	0,40		торак сектор
8	Үзәк	0,50		"Илюзя" кибете, торак сектор
9	Вахитов	0,60		торак сектор
10	Елга	0,15		торак сектор

11	Крылов	0,20		торак сектор
12	Яшел	0,40		торак сектор
13	Совет	0,50		торак сектор
14	М.Жәліл	0,20		торак сектор
15	Газ	0,10		торак сектор

Транспорт комплексын үстерү өстенлекләре.

Муниципаль берәмлекнәң транспорт комплексы үсешенең төп приоритетлары булырга тиеш:

- гамәлдәге урам-юл чөлтәрен ремонтлау һәм реконструкцияләү;
- гамәлдәге грунт юлларында каты өслекле юллар төзү.

Муниципаль берәмлек территориясендә транспорт үсеше төрле дәрәҗәдәге хакимиятнәң уртак тырышлыгына юнәлдерелгән комплексны якын килү нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш: федераль, региональ, муниципаль.

Авыл жирлегенең транспорт системасы үсешен планлаштырганда район һәм тулаем төбәк транспорт системасының перспективалы үсешен исәпкә алырга кирәк. Авыл жирлегенең транспорт системасы төбәкнәң транспорт системасы элементы булып тора, шуна күрә территориядә транспорт инфраструктурасын оптимальлаштерү белән бәйле барлық мәсьәләләрне хәл итү бары тик муниципаль берәмлекнәң жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында гына хәл ителә алмый. Программада транспорт инфраструктурасын үстерү буенча тәкъдимнәрне төрле дәрәҗәдәгэ бюджетлар катнашында тормышка ашыру тәкъдим ителә. Жирле үзидарә органнарының бурыйчлары-дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлекен тәэммин итү буенча оештыру чаралары, Аксубай районы жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары очен транспорт инфраструктурасын үстерү буенча инициативалы тәкъдимнәр әзерләү.

Транспорт инфраструктурасын федераль дәрәҗәдә үстерүнен төп юнәлешләре Россия Федерациясенең Хәкүмәтененең 2008 елның 22 ноябрендәге 1734-р номерлы курсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясенең транспорт стратегиясе белән билгеләнгән.

Транспорт системасы үсешенең стратегик максаты - ана икътисадның һәм жәмғияттың инновацион социаль юнәлешләре үсешенә, конкурентлыкка сәләтле сыйфатлы транспорт хезмәтләре курсәтугә ихтыяжларын канәгатьләндөрү.

Конкурентлыкка сәләтле транспорт системасын булдыру очен өч төп өлеш кирәк:

- конкурентлыкка сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре;
- югары житештерүчәнлекле куркынычсыз транспорт инфраструктурасы һәм транспорт чаралары кирәк, алар шул дәрәҗәдә конкурентлыкка сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре белән тәэммин итәчәк;
- транспорт хезмәтләрен тәкъдим итү дәрәҗәсен арттыру очен шартлар тудыру (югыйсә көндәшлекле мөхит булмаячак).

Муниципаль берәмлекнен транспорт комплексын үстерү буенча чаралар

2023 елга муниципаль берәмлек торак пунктларында урамнарны этаплап төзү һәм реконструкцияләүнен муниципаль максатчан программын эшләү һәм кабул итү. 2023 – 2035 территорияләрне планлаштыру буенча документация эшләү белән бергә юл хәрәкәте иминлеге буенча комплекслы чаралар комплексын эшләү һәм тормышка ашыру.

2023 – 2035 торак пунктлары урамнарына Реконструкция, ремонт, каты өслек урнаштыру.

2023-2035 юллар һәм тротуарларны комплекслы төзү.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына паспортизация үткәрү, жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына бүләп бирелгән полосаларны билгеләү, 2022-2035 автомобиль юллары биләгән жир кишәрлекләрен теркәү.

Автомобиль юлларында һәм авыл жирлеге урамнарында барлык инженерлык корылмаларының техник торышын бәяләү белән инвентарьлаштыру, кирәклө реконструкция яки яна төзелеш вакытларын һәм күләмнәрен билгеләү 2023.

№ п/п	Чаранын исеме	Чараларны тормышка ашыру максатлары	Финанслау чыганаклары
1	Материаллар сатып алу, юлларны ремонтлау, юл билгеләрен алыштыру	Транспорт инфраструктурасын яхшырту,	Республика, район бюджеты
			Жирлек бюджеты
			Гражданинарының үзара салым акчасы
2	Проект-смета документациясен эшләү	Башлангыч документларны әзерләү	Республика, район бюджеты
			Жирлек бюджеты
3	Куркынычсызлыкны тәэмин итү, юл хәрәкәтен оештыру	Юл хәрәкәте иминлеген арттыру	Республика, район бюджеты
			Жирлек бюджеты

Урам-юл чeltәren оптимальләштерү

Авыл жирлегенең транспорт комплекси үсешенең югарыда билгеләнгән естенлекләренә туры китереп, программа нигезендә урам-юл чeltәren оптимальләштерү буенча тубәндәгеләр күздә тотыла.

Программа нигезендә магистраль урам-юл чeltәre чeltәren формалаштыру буенча тәкъдимнәр бирелә.

Авыл торак пункты həm авыл жирлеге чикләрендәге урам чeltәrenen төп исәпхисап параметрлары «шәhər həm авыл жирлекләре төзелеше, планлаштыру həm təzüy» 42.13330.2011 СП нигезендә кабул ителә.

Урам-юл чeltәren төzü нигезенә авылның гамәлдәге həm планлаштырыла торган районнары арасында элемтәләр санын арттыру həm авылның урам-юл чeltәren тəbækneң автомобиль юллары системасына кертү идеясе салынган.

Урамнарның иерархиясе дərəjəse нигезендә аларның hərberesenең дайми профиле үtəlergə tiesh.

Генераль план проектында торак пункт урамнарның həm юлларының проектлана торган юнəleshləre китерелгәn. Текст материаллары составында китерелгәn аркылы профильлər həm чisheləshlərneң төp сызыгында китерелгәn схемалары территорияне планлаштыру, юлларны проектлау буенча алга таба эшlər башкаргanda регламентлаучы нигезləmələr буларак карала həm təgəlləşterelə aла. Машиналар йөryү əleşlərneң кинlegе, чisheləshlərneң типлары həm xərəkətnəq төp юnəleshlərə үzgəreshsəz kalyrga tiesh. Muunicipalь берəmlekneң комплекслы транспорт схемасын əzərləgəndə, чisheləshlərneң bu аркылы профильlərə həm схемалары təzətelergə məmkin.

Авыл урамнарын həm юлларын классификацияləy проектның график əleshendə («транспорт инфраструктурасын үстерү картасы», нигезləy материаллары) чагыlyш таба. Аркылы профильlərне маркировкалау шул ук схемага китерелгәn. Яңa торак төзелеше районнарында урамнарны həm юлларны проектлаштыргanda Кызыл линияllərdə урамнарның проект кинlegen сакларга kирək, bu алga таба урамнарны kиңaytū maksatynnan җir kishərlekkləren alu həm kapitaly təzəlesh korylmalarnы сütü буенча kiyimmetle charalarны tormышka aşıyruдан kotylaryrga məmkinklik birechək. Projektlana torgan uramnar shul rəvəshle reljeefka urnaştyrylyrga tiesh, bu normativ avyshkan үtəy taləbe үtəlsen ochen kirkək. Katlaulys geomorfologik faktorlar bulgan shartlarnda təp uramnarны projektlauga həm təzügə aerym igtiibar birergə kirkək.

Транспорт қую урыннарын həm ozak vaxytly transportny saklaу урыннарыn oeshtyru.

Авыл жирлеге территориясендə автотранспортны саклау, нигездə, предприятие kishərlekklərне чикләрендə həm җirlek halqynan yort яны kishərlekklərendə bashkaryla.

Жирlekтə gaраж-təzəleш кооперативлары юк.

Alga taba, halqynan автомобиль йөrtү dərəjəsen arytturuны kүzdə totyp, жəməgət bilgeliñeshendəge binalar янында автомобильлər қую урыннарыn oeshtyruunu kүzdə totaraga kirkək.

Фаразлау буенча, жыелма һәм йөк автомобильләре жирлекнен коммуналь-склад һәм агросәнәгать зонасында сакланыр дип көтелә. Халыкның жинел автомобильләрен дайми һәм вакытлыча саклау йорт яны участоклары чикләрендә күздә тотыла.

Жәяүлеләр урамнары системасын булдыру: мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен киртәләрсез мөхит булдыру.

Экологик чиста мөхиткә ярдәм итү өчен, корреспонденция өчен зур булмаган кисемлекләрдә, торак пунктлар территорияләрендә жәяүлеләр урамнары системасы каалган.

Жирлек программасында халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен киртәләрсез мөхит булдыру каалган. Бу максатта жәмәгать биналарын проектлаганда норматив тайпышлар булган пандуслар, тротуарларның камилләштерелгән өслекләре һәм барьерсыз мөхит булдыруга кертелгән барлык кирәклө таләпләр куелырга тиеш.